

до края на епоса, гдѣто поетътъ прѣкъсва разказа, като ни оставя подъ впечатление на общия тържественъ подемъ на духа на своитѣ херои.

Картината на живота, която се раскрива прѣдъ насъ, показва Мицкевича първа рѣка реалистъ, поетъ на живата дѣйствителностъ, който съ еднаква любовъ и майсторство възсъздава както най-значителнитѣ събития, тъй и най-дребнавитѣ. Сцени и епизоди изъ минжлия и настоящъ животъ на Полша изобилватъ въ епоса, а такава галерия отъ ландшафти нѣма до днесъ въ никое поетическо творение.

Не би ми постигналъ цѣлъ томъ, ако се завземехъ да анализирамъ и характеризирамъ дѣйствующитѣ лица въ Панъ Тадеушъ; тѣ не сж едно ни двѣ, а цѣла масса. Ще взема само двѣ-три отъ тѣхъ, и то главно да посочя личната имъ връзка съ тѣхния творецъ. Въ зрѣла възраст, Мицкевичъ е възсъздавалъ художествено, като Гете, само онова що е прѣживявалъ. Но въ Панъ Тадеушъ онова що е лично Мицкевичево, е тѣй обективирано, та отъ непосредственно четене, безъ коментаръ, едва ли нѣкой би подозрѣлъ че на много мѣста въ това тѣй спокойно обективно творение сж затаени личнитѣ, най-интимни чувства на твореца му. Въ Зося поета е възсъздалъ образа на незабравимата за него Марилка; въ Ева, изгорницата на Яцека, — дъщерята на графъ Анквичъ, Ева, и своитѣ отношения къмъ нея. Самия графъ му е послужилъ за прототипъ на столника Хорешко. Яцекъ, хероятъ на епоса, е въ много отношения отражение на Мицкевича, както Конрадъ въ Задушница; внимателниятъ читателъ би забѣлжилъ че Яцекъ, който въ-пловава въ себе си идеята на раскаянието за младежкитѣ заблуждения, се явява единъ видъ продължение на Конрада, развитие и расцвѣтъ на сѣмето вложено въ него. Най-сетнѣ въ думитѣ и постѣпкитѣ на добжинеца Мацекъ, тоя гордъ старополецъ, непримиримъ врагъ на всѣкакви неразбории и новаторски донкихотства, Мицкевичъ е вложилъ свои задушевни чувства и мисли, напримѣръ като знаменития укоръ къмъ буйствующата шляхта: Безумци! кога е работа за Полша, за нейното освобождение, вие подигате само шумъ и се залавяте за распри! А падне ли ви сгода лично нѣкому да отмъщавате — врагъ ви зелъ, тогава сте всички съгласни!¹ — или сетова-

¹ Панъ Тадеушъ. Пѣсень седма.